

Exordium

For en stemning – påskedags morgen – en glad dag, i alle fall for meg, stille i starten med flaggheising i prestegårdshagen akkompagnert av fuglesang og vår i luften, gjerne en ekstra god frokost, så av sted til kirken for å høre påskeevangeliet på ny, synge de kjente og kjære påskesangene, møte hverandre og fremfor alt møte den oppstandne Jesus Kristus i ord og sakrament, i samfunnet av de hellige. Det er påske for meg. Så har alle sin oppstart på dagen, og nå er vi samlet her.

Påskedagens budskap er det beste som noen gang har hendt oss, alle vi som lever i virkningen av denne dagen. Det finnes kort og godt ingen hendelse, ingen begivenhet verken i fortid, nåtid eller framtid som overgår eller i det hele tatt er i nærheten av å matche påskedagens evangelium. Vi kan glede oss fra morgen til kveld, for vi har hørt og lest på forhånd. For kvinnene på vei til graven var det ikke slik. De ante ikke hva som møtte dem. Det skal vi snart få høre.

La oss først reise oss og synge vårt høytidsvers:

Høytidsvers: «Han er oppstanden, store bud» 193

Han er oppstanden, store bud! Min Gud er en forsonet Gud, min himmel er nå åpen! Min Jesu seierrike død fordømmelsenes piler brøt og knuste mørkets våpen! Å røst, min trøst! Ved hans seier, som jeg eier, helved bever.

Han var død, men se, han lever!

Prekentekest: Matt 28,1-10

Da *sabbaten* var over og det begynte å lysne den første dagen i uken, kom Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven. *Med ett* ble det et kraftig jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra himmelen, gikk fram og rullet steinen til side og satte seg på den. Han var som et lyn å se til, og drakten var hvit som snø. Vaktene skalv av redsel da de så ham, og de ble liggende som døde.

Men engelen tok til orde og sa til kvinnene: «Frykt ikke! Jeg vet at dere søker Jesus, han som ble korsfestet. Han er ikke her, han er stått opp, slik som han sa. Kom og se stedet hvor han lå! Skynd dere av sted og si til disiplene hans: 'Han er stått opp fra de døde, og han går i forveien for dere til Galilea; der skal dere få se ham.' – Nå har jeg sagt dere det.»

Da skyndte de seg bort fra graven, redde, men jublende glade, og de løp for å fortelle det til disiplene. Og se, Jesus kom mot dem og sa: «Vær hilset!» De gikk fram og omfavnet føttene hans og tilba ham. Jesus sa til dem: «Frykt ikke! Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea. Der skal de se meg.»

Slik lyder det hellige evangeliet.

De første vitner

La oss så være i stemningen av den første og avgjørende første påskedag. Dagen hadde startet i det stille, i sorgens mørke rom, og i sorgens mørke rom går alt sakte og forsiktig. De var på vei til graven, i stillhet og ro på vei mot den døde. Med ett stilnet stillheten. Nå hørtes smell i grålysningen. Eller for å låne ord av Nordahl Brun: «Lynet blinker, jorden bever, graven brast, og Jesus lever!» Det ble en så annerledes dag for kvinnene på vei mot graven. Dette var dagen med de store kontraster, og det fortelles at snart: «Da skyndte de seg bort fra graven, redde, men jublende glade.» Tenk for et skifte av stemning! Selv ærverdige damer løp!

Har du noen gang løpt både redd og samtidig veldig glad for å fortelle noe nytt? Hva skulle det være som gjør en redd? Hva skulle det være som samtidig gjør en glad nok til å løpe? Jo, disse oppstandelsesvitnene fulgte påskens drama tett på. De hadde stått i utkanten og sett korsfestelsen langfredag. De hadde kjent den bunnløse fortvilelsen da Jesus ble mishandlet, led og døde. Og så kom påskedagsmorgenen, møte den tomme graven, møtet med Jesus selv. Ikke rart om de var ganske så skjelvne.

Disse kvinnene ble de første til å fortelle at Jesus lever. I kirken er noen satt til å være prester og andre til å være kantorer, organister, kirketjenere og klokkere. Gud har satt noen til å ha et spesielt lederansvar og ansvar for å forkynne, og det finnes ulike nådegaver, noen innen omsorg, noen innen sang og musikk og forvaltning. Innen et stort mangfold av oppgaver bør hver og én finne sin plass og sin nådegave og ta del i det som bygger menigheten. Det er et godt og riktig kristent prinsipp. Men disse kvinnene som skyndte seg bort fra graven, de hadde del i det oppdraget som gjelder for alle kristne til alle tider; de skulle fortelle at Jesus lever.

Ikke rart de var glade og redde på en gang. Glade fordi Jesus var levende. Glade fordi, da var det altså sant alt Jesus hadde sagt. Glade fordi det også handlet om dem og deres liv og deres framtid. Og likevel redde. Det skremmende med å møte en engel fra himmelen. Møtet med Guds veldige inngrep i historien. Møtet med mysteriet som var så uendelig mye større enn slike ting de kunne fatte og forstå. Oppstandelsen forandret alt! Evangeliet vant stadig innpass i menneskers hjerter og bredte seg fra land til land.

Evangeliets vei

Hjem til oss kom evangeliet for mer enn tusen år side. Landet ble kristnet og troen vant innpass hos nordmenn. Lenge har vi kunnet ta som en selvfølge at vi Kristus-troende var majoriteten. Vi levde i et kristent land. I dag blir mindre enn seksti prosent av våre nyfødte landsmenn døpt inn i Den norske kirke og dåpsprosenten er på landsbasis hurtig dalene. Siden 2001 har den falt med mer enn 20 %. Innen fem år vil kun halvparten av de nyfødte bli døpt om trenden fortsetter.

Bildet er ikke entydig negativt. Vi finner nok også en økning av dem som døpes i andre kristne menigheter utenfor vår kirke, men oppgaven med å fortelle at Jesus lever, at han er høyst relevant for dagens mennesker og faktisk nødvendig for vår frelse, den oppgaven å fortelle er i dag om mulig enda større enn før, og behovet er raskt voksende.

Vi vet at det som skjedde påskedagen forandret vår framtid vesentlig. Hadde det ikke vært sant at Jesus stod opp av sin grav, så var vi like så fortapt som dem som i dag befinner seg utenfor dåpens og troens samfunn med Jesus. Vi hadde ennå vært fortapt i våre synder, riktig nok elsket av vår Skaper, men like fullt fortapt under Guds vrede over synd – dersom synden ikke var blitt sonet av han, den eneste rene. Uten Jesus eier vi ingen sjanse i det store oppgjøret som vi vet en dag kommer, hvem vi enn er, hva godt og ondt vi enn har gjort.

Påskedagen vitner om at Jesus er verdens frelser. Verdens betyr at hans frelse gjelder hvert menneske hvor og når det enn måtte befinne seg på hele vår klode, men så er det også slik at det enkelte mennesket må nås med evangeliet og ta imot Jesus som frelser i sitt eget liv. Ingen kan bli frelst på sine besteforeldres tro. Hver generasjon må kristnes. Vi vet det så godt.

Et vitnesbyrd i vår tid

Nå på onsdag kom jeg hjem fra årets konfirmantleir. Fem hundre konfirmanter fra Rogaland og Hordaland, for uten sytti ungdommer i rundt tjuårsalderen som frivillige medarbeidere og åtti voksenledere fra femten menigheter, hele seks hundre og femti mennesker var samlet i Etne, en fire-fem timers busstur nordover fra Moi.

Dyktige musikere, flott musikk av den typen som ungdommen liker, gode vitnesbyrd, undervisning og forkynnelse, og aktiviteter. Det ble brukt store ressurser på å gjøre årets konfirmantleir til en flott opplevelse for hver konfirmant, og fremfor alt, alle disse unge menneskene, for øvrig fra Acta-Normisjon, de stilte opp på sin fritid av en overordnet årsak; å formidle til konfirmantene at Gud elsker hver og én av dem, at Jesus lever og vil ha med dem å gjøre. Det budskapet brant i deres hjerter.

For min del er det gripende å se engasjementet og drivkraften, og vite at det er den høyst levende Jesus Kristus som gjennom disse sytti unge menneskene formidlet sin kjærlighet og godhet. Og jeg tenker, det er slik evangeliet i vår tid kan nå inn. For konfirmantene ble leiren en uforglemmelig opplevelse med gode minner for livet, men også for noen av dem, det viktigste; et møte med Jesus, en fornyet start og bestemmelse. Flere sier i sin anonyme evaluering at de nå tror mer enn før.

Gjennom dåpen og livet i Kristus har også vi fått del både i den omsorgen Jesus gir og den seieren han har vunnet. Som medlemmer på det vinnende laget skal vi være frimodige. Som kvinnene på vei fra graven, er også vi bærere av det samme evangeliet. Én mer på veien til himmelen utgjør en mektig forskjell, og vi er mange som følger Jesus i Lund.

Kraften av oppstandelsen

Ser vi oss om i verden, så ser vi at ting stort sett fortsatt er ved det gamle til tross for påskens under. Visst skjer det kriger, ulykker og urett. Alt dette er uendelig vondt for dem som rammes, men sett på avstand tenker jeg; det er som snøfall rundt påsketider. Det hender jeg er lei av vinteren. De årene snøen legger seg tidlig tenker jeg det blir en hard og lang vinter. Daler derimot snøen ned rundt påsketider, da vet jeg at det er kun et spørsmål om dager, relativt kort tid før varmen og våren for alvor bryter gjennom. Våren har kommet. Vi ser allerede at det spirer der sola får tak.

Slik også med oppstandelsen. Det avgjørende har allerede skjedd i vår historie. Jesus har vunnet, vårsola er kommet. Det er kun et spørsmål om tid før kraften av oppstandelsen gjennomstråler alt for oss som tror. En dag skal Gud la det komme en evig vår og sommer. Det er frelsens store gave. Vi vet at Jesus lever. Han har vunnet over død og djevel. Det er bare et spørsmål om tid, så kommer det som står skrevet: *«Og så skal vi være sammen med Herren for alltid. Trøst og sett mot i hverandre med disse ordene!»* 1 Tess 4,17-18.

Påskemorgen forvandlet natten til dag, og mørke til lys for evig og alltid. Etter som det lysner av dag, bryter også lovsangen ut fra menighet til menighet, fra land til land på alle jordens tungemål – en takk til han som ble overgitt til døden for våre synder og oppreist for at vi skulle bli rettferdige for Gud. (Rom 4,25). Vi har en levende frelser, et budskap om håp og framtid for alle som tror. Det er påskedagens evangelium.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.